

hic. ponit ergo hic hierusalem p sorte beniamin: et iudea pro sorte iude. a. Necdum. i. nodu. b. De cem tribubus etc. f. quas postea captiuauit Salmana sar rex assyrioz. Unde. iij. Reg. xvij. d. traslatus e ist de terra sua in assyrios. Contrarium tñ videt. iij. Regum. xx. et i multis alijs locis q Esaias pbeta uit vsq ad manassen qui occidit eum et constat q nunc captiua te erant decem tribus. f. septio ano ezechie patris Manasse. An. iij. Reguz xvij. b. anno se ro Ezechie ca pta est samaria et transfuit rex assyrioz israel i assyrioi. Ad qd rñdendum e exponendo. Pro pbetauit. i. pro pbare ichoauit

"necdū" decē tribubus i captiuitatē ductis: ac de vtroq regno nunc p̄mixtum nunc separatim dixit oraculum. Et cum interdum ad p̄ntē respiciat hystoriam: et post babylonie captiuitatē reditū populi significet in iudeā tñ ois eius cura de uocatione gentium et de aduentu xpi ē. Quē quāto plus amatis o paula et eustochium: tāto magis ab eo petite: vt p obtreccatione p̄nti q̄ me indefinēter emuli la niant: ipe mihi mercedē restituat i futuro qui scit me ob hoc in peregrine lingue

e. Ad vtroq regno. i. x. tribubus et duaz. qz scissū ē. si cut b. iij. Reg. xv. e. d. Terit. i. ordiauit. e. Ora culū. pbeta q̄ e diuinū r̄sum vel diuinū eloquium. f. Et cū interdū. Dic tāgitur mā huius libri. f. opera iusticie et misericōdie. iusticie ibi. Et post babylonie captiuitatē. Misericōdie ibi. Reditus ip̄i significet in iudeam Et sequit. g. Tñ ois eius cura. i. p̄ncipalis intentio est. h. De uocatione gentium ad fidē. i. Et de aduentu xpi. i. carnē. k. Quē. xpm. l. Quanto plus amatis etc. vt p obtreccatōe p̄nti. i. p̄ emulatōe p̄nti: vel p sustinētia p̄ntis obtreccationis. m. Laniāt. i. detrahēdo discerpūt. n. Qui scit me etc. f. bebre et chaldaice. o. Eruditōe sudasse. i. multum laborasse. p. Et cū q̄ pter hoc q̄ p̄ferat loq̄ chaldaicū fecit sibi limare dentes. q. De falsitate scripturaz. qz an traslatōez hieronymi dicebāt nos habere falsas biblias et corruptas. r. Insultarent. i. im properaret. Insultare autē aduersarioz. p̄prie dicitur cum quadā caullatione et derisione deridere.

Explicet qualiscunq̄ expositio istius plogi.

Dossilla Nicolai de lyra super Esaiā incipit.

**H**ierusalem euangelistā dabo: Esa. xij. fm q̄ dicit. b. Hieronymus in epistola ad paulinū d omnibus sacre scripture libris. Esaias non videtur pbeta s̄ magis euangeliz terere. pter quod dicit idē Hiero. in plogo super librum Esaiæ: q̄ nō tam pbeta dicens est q̄ euangelista. Et ideo p̄nter dicitur verbum ppositum de ipso: hierusalem etc. In quo tanguntur quatuor cause huius libri Esaiæ: quem pre manibus habemus. f. efficiens. materialis. formalis et finalis. Efficiens autem causa duplex est. Una p̄ncipalis. f. spiritus sanctus: quo inspirante locuti sunt pbeta: fm q̄ dicitur secunda Petri primo. Nō em̄ voluntate humana allata est aliquādo p̄bia.

sed spiritus sancto inspirati locuti sunt sancti dei homines. Et hec causa tangitur cum dicitur. Dabo. quia cognōnē p̄betas de die Esaiæ. de quo potest accipi quod dicit infra. xlij. Dedi te i sedus populi. Esaias em̄ inter alios p̄betas clarius descripsit mysterium christi: per quod genus humanum est ipsi deo federatus.

eruditione sudasse: ne iudei de falsitate scripturaz ecclis ei diuini insultaret.

Explicet plogus. Incipit argumentum.

**E**saias in hierusalem nobili genere ortus est ibiq̄ p̄hauit sub Manasse rege secus i duas p̄tes occubuit. Sepultusq̄ ē sub quercu Rogel: iuxta transitum aquaz: quas oli Ezechias rex iacto obstruxerat puluē

Explicet argumentum

tus ad nunciandum verbo et scripto illa que continetur in hoc libro. de quo potest accipi quod dicitur infra. xlij. Spiritus domini super me: eo q̄ vnterit me ad euangelizandum pauperibus misit me. Nec est litera fm translationem. lxx. et eadē est snia in traslatōe nostra que hic habet. Spiritus domini super me: eo q̄ vnterit me ad annuciandum mansuetis misit me. Secundo modo dicit aliquis bonus nūcius seu euangelista ratiōe boni quod per ipsum nunciatur. et fm hoc sub nomine euangeliste materia huius libri designatur: in quo mysterium ip̄i xpi quod nō solum est bonum: sed etiā optimū describitur. qz sicut dicitur ē magis videt euangeliz q̄ p̄bias terere. vñ p̄t dicere illud Luce. j. Euangelizo vobis gaudium magnū quod erit omni ip̄o. Tercio modo dicit q̄s euangelista seu bonus nūcius rōe modi nunciandi. et hoc ē q̄ nō solum nunciat bonum: s̄ etiā bono modo: videlicet lucide et ornate. Et sic sub noie euangeliste tāgit forma huius libri. Sciendū tñ q̄ duplex ē forma libri. f. forma tractandi: et forma tractatus. Forma tractandi ē modus agēdi seu loquēdi: qui in hoc libro ē valde lucidus et ornatus. De claritate autem eius dicit Hieronymus in plogo sup libz istū de esaiā. Ita em̄ vniuersa xpi ecclesieq̄ mysteria ad liquidū p̄secutus ē: vt nō putes eū de futuro vaticinari: s̄ de p̄teritis hystoriā terere. De ornatu vō ipsius dicit in eodē plogo de esaiā. Sciendū q̄ in sermone suo disertus sicut quippe vt vir nobilis et vrbane eloquentie: nec hñs quicq̄ in eloquio rusticitatis admittit. vnde accidit vt p̄ter teris florem sermonis eius traslatio nō potuerit cōseruare. Sic igitur forma tractandi huius libri qui est idē quod modus loquēdi designatur sub nomine euangeliste: eo q̄ talis modus est optimus: vt pote lucidus et ornatus: p̄ter quod dicit. j. xl. Exalta vocē tuā qui euangelizas hierusalem. ille em̄ exaltat vocē suā q̄ ornate et lucide annūciat suā intētiōem. Forma vō tractatus ē diuisio libri: d̄ q̄ dicitur literam p̄sequendo. Causa vō finalis huius libri tāgitur sub nomine hierusalem. Hierlm em̄ in scriptura aliq̄ accipit p̄ ecclia militate: Apocal. xxi. Audi ciuitate sancta hierlm descedētē de celo etc. Aliq̄ vō p̄ ecclia triump̄bante: Galat. iij. Illa q̄ sursum ē hierlm libera pro